

gjort ved den gamle Tugt- og Forbedringshusbygning i Viborg, og jeg har forgjæves set efter i Anmærkningerne, om der paatænkes nogen bestemt Anvendelse af denne Bygning. Der var i Hjørring Tale om Nødvendigheden af at forandre denne Bygning til en Anstalt for uheldbædelige Sinds- syge; men dette Spørgsmaal kom ikke længere end til en Omtale her i Thinget og i Finantsudvalget. Jeg har gjentagende henledet Opmærksomheden paa en anden Institution, som jeg tror, at vi trænge haardt til, og det er et Asyl for de saakaldte Idioter. Der trænges vistnok overordentlig til en Anstalt, som maa opføres af Staten, hvor saadanne ulykkelige Mennesker kunne henføres, og hvor der kan sørges for deres Pleie; thi det er en bekjendt Sag, at rundt omkring i Landet gives der mange Idioter, som leve i den usleste Tilstand, man kan tænke sig. Jeg har saaledes i afdøde Sommer talt med en Kone fra min Valgkreds, som havde to idiotiske Børn, og da Manden var fattig og gik paa Arbejde, maatte hun — fortalte hun mig — binde disse Børn, naar hun skulde forlade Huset og gaa et eller andet Sted hen, da der ellers var Fare for, at de idiotiske Børn skulde overfalde de andre Børn. Saadanne Tilstande er det vist ikke saa sjældent at finde omkring i Landet, navnlig i Beddegnene, og derfor tror jeg, at ikke blot Staten men ogsaa Kommunerne maatte gjøre noget mere end hidtil for disse ulykkelige Stabninger. Hvorvidt man kunde anvende Viborg Tugthus til en saadan Anstalt, vil jeg kun henstille som en Tanke. — Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Wintner) omtalte igaar som ønskeligt, at Afgiften af overdragne Eiendomme blev afskaffet eller i det Mindste betydeligt nedsat. Jeg vil dertil gjøre den Bemærkning, at det maaske dog kan have sin Nytte med Afgiften af overdragne Eiendomme; thi som bekjendt foregaa de fleste Eiendomshandler for Tiden mellem Folk, der ligesom drive Eiendomshandler som en Spekulation. Denne Spekulation gaar især ud paa at pine saa meget ud af Eiendommen i kort Tid, som vel kan tænkes mulig, og det er ikke saa vanskeligt paa den Maade i kort Tid at pine noget ud af en Jord-eiendom. Man kan let i saa Nar paa den Maade ødelægge en Eiendom saaledes, at den ikke kan tilbagevinde sin Kraft i de første 30 Nar. Derfor synes jeg, at disse Afgifter af overdragne Eiendomme dog i den Henseende kunde yde en lille Smule Garant for, at Eiendomsforretninger ikke foregaa saa hyppig, som de ellers mulig kunde komme til at foregaa; thi negtes kan det vist ikke, at en jevnlig Skiftning af Eiere af Jordeiendomme ikke er til Gavn for Eiendommene, men som oftest meget skadelig. — Jeg vil tillade mig at tale nogle faa Ord om Jernbaneanlægene. Jeg skal ikke gaa dybt ind paa Anlægget af de vest- og sydjydske Jernbaner, særlig da der maaske vil blive en

anden Leilighed til at omtale denne Sag; men jeg vil gjøre opmærksom paa, at det forekommer mig, at Regjeringens Kontrol med Jernbanebygningerne ikke har været saa tilfredsstillende, som man kunde have ønsket. Heller ikke ved det første Udskud til Jernbanebygningerne forekommer det mig, at man har været heldig; thi her paa Finantslovsforslaget for det kommende Finantsaar er der allerede opført en Udgift til Ombygninger eller Udvidelser af de allerede bestaaende Jernbanebygninger af 629,300 Kroner. Vel siger man i Anmærkningerne, at det er begrundet deri, at Trafikken tiltager, og dette er for en Del sandt; men det er ogsaa paa mange Steder begrundet i, at man ikke har haft det fornødne Overblik over Forholdene, saaledes at man dels ikke har anlagt de fornødne Stationer og Holdepladse, og dels ikke har opført dem i saa stor en Mængde, som man dengang burde have gjort. Det Samme vil vistnok ogsaa blive Tilfældet med den vest- og sydjydske Jernbane, som vi nu se ved Ost- og Lørdanen, at det nemlig vil vise sig, naar den er drevet i et Par Nar, at de nuværende Stationer og Holdepladse ere utilstrækkelige. Jeg vil henlede Opmærksomheden paa, at jeg har set i Pressen, at allerede fra Kolding berettes, at de saa Dages Trafik paa Sydbanen har vist, at Kolding Station er altfor lille, og at den burde udvides mere, især paa Grund af denne Banes Nabning. Jeg vil ogsaa gjøre opmærksom paa, at fra Hølstedro og vest- og sydpaa er der hverken Station eller Holdeplads paa omtrent de første 2½ Mil. Der har gjentagne Gange været indgivet Andragende fra Beboerne paa Strækningen af de 2½ Mil om en Holdeplads; men de have bestandig faaet Afslag, og det er blevet erklæret, at det ikke kunde lade sig gjøre for Tiden. Det forekommer mig dog, at, naar man skal have en Jernbane, er et Mellemrum af 2½ Mil mellem Stationerne en altfor stor Strækning, og det vil ogsaa nok vise sig med Tiden, at det vil blive nødvendigt at anlægge flere; men naar man havde taget det med i Betragtning fra Begyndelsen af vilde det vist være blevet meget billigere. Naar man saaledes først skal bygge og saa udvide og udvide efterhaanden, saa vil det blive dobbelt saa kosteligt, som hvis man havde anlagt Stationerne i det fornødne større Antal fra først af. Der er ogsaa en anden Sag ved Anlægget af den vest- og sydjydske Jernbane, som har været mig høist paafaldende. Det er nu omtrent 2 Nar, siden, at Bygningen af denne Bane paabegyndtes, og den Skade, som er forarsaget samtidig paa Eiendommene er ikke endnu undersøgt, og der er mange Steder, hvor denne Skade har været betydelig; men naar det skal staa hen i 2 a 3 Nar, inden den bliver undersøgt og efterset, kan Skaden mange Steder forsvinde af sig selv, saaledes at den midlertidige Skade ikke kan konstateres. Jeg troede,